

Олн-ämtн Тöрскидән кеcү энъкр

ССР-н Деел Советд сунъгъвр келгънә бдр—1958 джилин март сарин 16—советск гос. арствин алтн үзгүдәр бичгдсн тууджд бас нег март-гдшго бдрнь боллж орв. Эн бдр, бдр-бргн Советск Союзин нам алык үзгтнь болв чигн, советск улс, сунъгъврин участкаурн ирцхәдж, Конституцар бггдсн эврәннь граждандск збвән эллж, нег кун мет дуугъан бгцхäv.

Сунъгъвр болхин бмн, данъгъар хойр сарас улү талан соргин туршарт белдврин кöдлмш кегдсн, тер саамд олндундин организаце цәалгъвриник политическ кöдлмш кецхäv.

Цәалгъврин политическ кöдлмш делгрүллгъяр партийн болн советск, комсомольск болн профсоюзн организаце ик гәдг элвг дамшлт хурадж авцхäv, цәалгъврин кöдлмш делгрүллгънә шин кесг эваргъ дасдж, медцхäv.

Сунъгъврин кампанә цагт танъгъчд кесг агитпунктс бурдәгдлә, кесг минъгън агитатормуд кöдлджәцхәлә. Кесг лекис умшгглә, кесг куундврмүд болн умшлгъс кегдлә.

Иим олн-зүсн кöдлмш кегдснә учрар, СССР-н Деел Советд сунъгъвр кех саамд, партийн политическ кöдлмш улм бöдлснъ мел лавта. Тер тиим бöдлтиг, ода сунъгъвр давсн хöбн, түүг тер урдк кевәрнь бәрдж, чанъгъадж, цааранднь улм делгрүлх зöвтәвдн. Сунъгъврин хöбн партийн-политическ кöдлмшиг сулдхах зöв угавдн, нам хәрнь кесн кöдлмшиннь дамшлтар урмд авад, эн кöдлмшиг цааранднь улм чанъгъах зöвтәвдн.

Цуг орн-нутгар, тедү мет мана танъгъчд чигн, сунъгъвр болхин бмн, тöгәлнъгдән, кöдлмшчирин, колхозникудин болн интеллигенцин хургуд кегдсн, лакад гидимн болхла сунъгъачир депутатирин кандидатирла харгьлгъ кецхәсн—цуг эн тоот олн-ämtнә йоста байр болсн деерән Коммунистическ партъ олн-ämtн хооронд эвдршго чанъгъ ни-нищат бәйхиг даки нег медүлв.

Цуг советск олн-ämtн олв чигн, мана танъгъчин күч-кöдлсчир чигн, сунъгъврин бдрлә коммунистирин болн партийн биш улсин эвдршго хамштин кандидатирин тöлә цугъарн нег кун мет дуугъан бгцхäv.

Депутатирин кандидатир темдггхләрн советск олн-ämtн эврәннь туургсн нертә урдүдән нерәдцхәлә, эднән олна далгъврүдиг баатта кевәр күцәдж чадцхах гидж ицджәцхәнә.

Мәна орн-нутг олн келн-ämtстә орн-нутг. Депутатирин

кандидатир ягъдж темдггдсн бәйсинь авад хәләхлә, теднә тоод кедү келн-ämtсин урд ода орцхасинь хәләхлә, сунъгъврин тууджлгч бдр—март сарин 16-д, цуг мана орн-нутгар кедү келн-ämtс дуугъан бгцхәсинь тоолхла, мана бдр-бргн социалистическ Тöрскид цуг олн зүсн келн-ämtс, ахлуунр мет, хоорндан эдн ямаран кецү гидг ни-нищнъгъу инъгүд болдж бәйхинь даки нег ил медгдв.

Ямаран чигн сән бдрмүдиг, производственн диилврмүдәр, кесн-күцәсн сән кöдлмшәри тослгън—советск улсин зокальн, занъ-бәәрнь болад бәасмн.

СССР-н Деел Советд сунъгъвр келгънә бдриг мана танъгъчин кесг райод, колхозмуд болн совхозмуд шин диилврмүдәр тосцхала. Öдгә цаг селәнә эдл-ахун цуг олн-зүсн кöдлмшин йир гургү цагнь. Малин тöл авлгъна, хаврин тәрә тәрлгънд белдвр келгънә, тосхлт делгрүллгънә—цуг эн тоот кöдлмш ода давхцдж, харгъдж ирджәцхәнә.

Урдк джилин дигән тоолчкесн, бдгә цагин тöрмүдән темдггчкесн кесг совхозмуд эдл-ахун шин бöдллтин тöлә шундж ноолддж йовцхана. Урдк джилин дигәр танъгъчин 15 совхозмуд 18 сай 421 минъгън арслнъга олз-орута болцхäv.

Кесг райод, совхозмуд, колхозмуд, хöбчирин бригадс, малин тöл авлгъар кöдлмшин сән үзмджстә болцхасн учрарн ода танъгъчин Кундллгънә доскд орулгдцхäv. Теднә тоод Приютненск болн Яшалтинск райод, Приозерн района „Сарпа“ совхоз, Черноземельск района „Черноземельский“ совхоз, Яшалтинск района 383-ч номертә совхоз, Каспийск района „Оленичевский“ совхоз. Кесг колхозмуд кесг хöбчирин бригадс бас орцхäv.

СССР-н Деел Совета сунъгъх бдрт нерәдгддж кегдсн социалистическ дöрдәнә учрар, танъгъчд, хаврин тәрәнә кöдлмштән белн болчкесн олн колхозмуд болн совхозмуд бәйцхәнә.

„Южный“ совхозин коллектив тәрә тәрх газран, 3 минъгън гектар самлад, бел кечкидж, Яшалтинск болн Западн райодихн хаврин тәрәнә экән, селәнә эдл-ахун мишидән нургьлдж белдәд авчкидж.

Товчлад келхд, СССР-н Деел Советд сунъгъвр келгънә бдр, мана орн-нутгин цуг олн-ämtнд йоста үнн седклин байрин бдр болснъ болн эдн эврәннь социалистическ Тöрскидән, ик ачта-туста Коммунистическ партъдән, эврәннь Советск правительствдән ямаран кецү энъкринь даки нег элдү гидг тодрхагъар үзүлдж, медүлв.